
Π.Δ. 51/2007
ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΣΕ
ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2000/60/ΕΚ "ΓΙΑ
ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ" ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 23ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2000

Με τις τελευταίες αλλαγές από το Νόμο 5037/2023

Απαγορεύεται χωρίς έγγραφη άδεια η αντιγραφή, αναδημοσίευση, μετάδοση, αναμετάδοση, αναπαραγωγή, φόρτωση, αναφόρτωση, διανομή, έκδοση, πώληση, εκμίσθωση, μετάφραση, τροποποίηση ή διασκευή του παρόντος περιεχομένου, το οποίο αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία της Big Data Analysis Center.

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 51 ΦΕΚ Α' 54/08.03.2007

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2000/60/ΕΚ "ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ" ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 23ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2000

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 1338/1983 "Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου" (Α' 34) όπως η παράγραφος 1 τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του ν. 1440/1984 "Συμμετοχή της Ελλάδας στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας κ.λ.π." (Α' 70) του άρθρου 3 του ν. 1338/1983 όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 65 του ν. 1892/1990 (Α' 101), του άρθρου 4 του ίδιου νόμου, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 (παρ. 4) του ν. 1440/1984 (Α' 70) και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 7 του ν. 1775/1988 (Α' 101), 31 του ν. 2076/1992 (Α' 130), 19 του ν. 2367/1995 (Α' 261), 22 του ν. 2789/2000 (Α' 21) και 48 του ν. 3427/2005 (Α' 312) και τέλος τις διατάξεις του άρθρου δευτέρου του ν. 2077/1992 (Α' 136). 2. Τις διατάξεις των άρθρων 9 και 10 του ν. 1650/1986 "για την προστασία του περιβάλλοντος" (Α' 160).

3. Τις διατάξεις του ν. 3010/2002 "Εναρμόνιση του ν. 1650/1986 με τις οδηγίες 97/11/ΕΕ. κ.λ.π." (Α' 91).

4. Τις διατάξεις του ν. 3199/2003 "Προστασία και διαχείριση των υδάτων - εναρμόνιση με την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000" (Α' 280) και ειδικότερα των άρθρων 4 (παραγ. 1, εδαφ. ι), 5 (παραγ. 5, εδαφ. στ), 6 (παραγ. 3), 7 (παραγ. 1), 8 (παραγ. 3 και 6), 9 (παραγ. 4), 12 (εδαφ. γ), 13,14 και 15 (παραγ. 1) αυτού.

5. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα [π.δ. 63/2005 (Α' 98)].

6. Τις διατάξεις του άρθρου 1 (παρ. 4) του ν. 2469/1997.

7. Την υπ' αριθμ. ΔΙΔΚ/Φ.1/2/6139/2004 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών, Δημ. Διοίκησης και Αποκέντρωσης "Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Εσωτερικών, Δημ. Διοίκησης και Αποκέντρωσης" (Β' 527).

8. Την υπ' αριθμ. 27304/2004 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης "Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης" (Β' 517).

9. Την υπ' αριθμ. Δ15/Α/Φ19/4040/24.2.2006 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης "Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Ανάπτυξης Αναστάσιο Νεράντζη και Ιωάννη Παπαθανασίου" (Β' 249).

10. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του Διατάγματος αυτού, προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, το ύψος της οποίας δεν μπορεί να καθορισθεί επειδή εξαρτάται από το είδος των μέτρων (αρθ. 4, 12 και 14) που κρίνονται εκάστοτε αναγκαία για την εφαρμογή του ν. 3199/2003 και του παρόντος π.δ. και από το βαθμό υλοποίησης των μέτρων αυτών. Η δαπάνη αυτή θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων μέσω συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση Προγραμμάτων.

---

11. Την υπ' αριθμ. 338/2006 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας μετά από πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Εμπορικής Ναυτιλίας και των Υφυπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Ανάπτυξης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1 **Σκοπός**

Με το παρόν Προεδρικό Διάταγμα αποσκοπείται η εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 9 και 10 του ν. 1650/1986 καθώς και των άρθρων 4 (παραγ. 1, εδαφ. ι), 5 (παραγ. 5, εδαφ. στ), 6 (παραγ. 3), 7 (παραγ. 1), 8 (παραγ. 3 και 6), 9 (παραγ. 4), 12 (εδαφ. γ) και 15 (παραγ. 1) του ν. 3199/2003 και συγχρόνως η συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000 "για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων" που έχει δημοσιευθεί στην Ελληνική γλώσσα στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕL 327/1/22.12.2000), ώστε με τη θέσπιση του αναγκαίου πλαισίου μέτρων και διαδικασιών να επιτυγχάνεται η ολοκληρωμένη προστασία και ορθολογική διαχείριση των εσωτερικών επιφανειακών, των μεταβατικών, των παράκτιων και υπόγειων νερών, η οποία συνίσταται:

α) στην αποτροπή της περαιτέρω επιδείνωσης, στην προστασία και βελτίωση της κατάστασης των υδάτινων οικοσυστημάτων, καθώς και των αμέσως εξαρτώμενων από αυτά χερσαίων οικοσυστημάτων και υγροτόπων σε ό,τι αφορά τις ανάγκες τους σε νερό,

β) στην προώθηση της βιώσιμης χρήσης του νερού βάσει μακροπρόθεσμης προστασίας των διαθέσιμων υδατικών πόρων,

γ) στην ενίσχυση της προστασίας και τη βελτίωση του υδάτινου περιβάλλοντος, μεταξύ άλλων με ειδικά μέτρα για την προοδευτική μείωση των απορρίψεων, εκπομπών και διαρροών ουσιών προτεραιότητας και με την παύση ή τη σταδιακή εξάλειψη των απορρίψεων, εκπομπών και διαρροών των επικίνδυνων ουσιών προτεραιότητας,

δ) στη διασφάλιση της προοδευτικής μείωσης της ρύπανσης των υπόγειων υδάτων και στην αποτροπή της περαιτέρω μόλυνσης τους και

ε) στο μετριασμό των επιπτώσεων από πλημμύρες και ξηρασίες και να συμβάλλει με αυτό τον τρόπο:

- στην εξασφάλιση επαρκούς παροχής επιφανειακού και υπόγειου νερού καλής ποιότητας που απαιτείται για την βιώσιμη, ισόρροπη και δίκαιη χρήση ύδατος,

- σε σημαντική μείωση της ρύπανσης των υπογείων υδάτων,

- στην προστασία των χωρικών και θαλάσσιων υδάτων και

- στην επίτευξη των στόχων των σχετικών διεθνών συμφωνιών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αποσκοπούν στην πρόληψη και την εξάλειψη της ρύπανσης του θαλασσίου περιβάλλοντος, με κοινοτική δράση δυνάμει του άρθρου 16 παράγραφος 3 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ για την παύση ή την σταδιακή εξάλειψη των απορρίψεων, εκπομπών και διαρροών επικίνδυνων ουσιών προτεραιότητας, με απώτατο στόχο να επιτευχθούν συγκεντρώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον οι οποίες, για μεν τις φυσικώς απαντώμενες ουσίες να πλησιάζουν το φυσικό βασικό επίπεδο, για δε τις τεχνητές συνθετικές ουσίες να είναι σχεδόν μηδενικές.

Για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 3-16 και των Παραρτημάτων I-VIII του παρόντος, οι κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές ακολουθούν τις εκάστοτε ισχύουσες κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής Ε.Κ.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος ισχύουν οι Ορισμοί του άρθρου 2 του ν. 3199/2003, επιπλέον δε οι ακόλουθοι όροι έχουν την εξής έννοια:

1. "Διαθέσιμοι πόροι υπόγειων υδάτων": ο μακροπρόθεσμος μέσος ετήσιος ρυθμός συνολικού εμπλουτισμού ενός συστήματος υπόγειων υδάτων, μείον τον μακροπρόθεσμο μέσο ετήσιο ρυθμό εκροής που απαιτείται για την επίτευξη των στόχων οικολογικής ποιότητας για τα συναφή επιφανειακά ύδατα οι οποίοι ορίζονται στο άρθρο 4, για την αποφυγή οιασδήποτε σημαντικής μείωσης της οικολογικής κατάστασης των υδάτων αυτών και για την αποφυγή οιασδήποτε σημαντικής ζημίας των συναφών χερσαίων οικοσυστημάτων.
2. "Καλή ποσοτική κατάσταση": η κατάσταση που ορίζεται στον πίνακα 2.1.2 του Παραρτήματος ΙΙΙ του παρόντος.
3. "Ρύπος": κάθε ουσία που εμπεριέχει τον κίνδυνο να προκαλέσει ρύπανση, ιδίως αυτές που απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι του παρόντος .
4. "Απ` ευθείας απόρριψη στα υπόγεια ύδατα": απόρριψη ρύπων στα υπόγεια ύδατα χωρίς να διαπεράσουν το έδαφος ή το υπέδαφος.
5. "Εμμεσες απορρίψεις σε υπόγεια ύδατα" είναι οι απορρίψεις ρύπων σε υπόγεια ύδατα μετά από διήθηση μέσω του εδάφους ή του υπεδάφους.
6. "Συνδυασμένη προσέγγιση": ο έλεγχος των απορρίψεων και των εκπομπών στα επιφανειακά ύδατα σύμφωνα με την προσέγγιση που εκτίθεται στο άρθρο 9 του παρόντος διατάγματος.
7. "Νερό που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση", όπως ορίζεται στην υπ` αριθμ. Υ2/2600 /2001 (Β` 892) κοινή υπουργική απόφαση.
8. "Χρήση ύδατος": οι υπηρεσίες ύδατος, όπως ορίζονται στην παράγραφο κθ) του άρθρου 2 του ν. 3199/2003, μαζί με κάθε άλλη δραστηριότητα η οποία έχει σημαντικές επιπτώσεις στην κατάσταση των υδάτων και προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 5, σε συνδυασμό με το Παράρτημα ΙΙ του παρόντος.
9. "Αρμόδια αρχή": αρχή ή αρχές που προσδιορίζονται δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος Α.5 ή παράγραφος Β.4 του παρόντος Διατάγματος.
10. "Περιβαλλοντικοί Στόχοι": οι στόχοι που θεσπίζει το άρθρο 4 του παρόντος Διατάγματος.
11. "Περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού ή περιοχή λεκανών απορροής ποταμών": η περιοχή που ορίζεται στην παράγραφο (ιε) του άρθρου 2 του ν. 3199/2003 και ταυτίζεται με τον όρο "υδατικό διαμέρισμα".

Άρθρο 3

Περιοχές λεκάνης απορροής ποταμού (Υδατικά διαμερίσματα)

Α. Προσδιορισμός περιοχών λεκάνης απορροής ποταμού

1. Με απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, οι λεκάνες απορροής ποταμού που έχουν ενδεχομένως προσδιορισθεί σύμφωνα

με την παράγραφο 2 του άρθρου 5 του ν. 3199/2003, υπάγονται σε Περιοχές λεκάνης απορροής ποταμού.

2. Για το σχηματισμό των περιοχών λεκάνης απορροής ποταμού, όπου ενδείκνυται, οι μικρές λεκάνες απορροής ποταμού δύνανται να ενώνονται με μεγαλύτερες λεκάνες απορροής ποταμού ή με γειτονικές μικρές λεκάνες απορροής ποταμού.

3. Όταν τα υπόγεια νερά δεν ακολουθούν πλήρως μια συγκεκριμένη λεκάνη απορροής ποταμού, τα νερά αυτά προσδιορίζονται και υπάγονται στην πλησιέστερη ή προσφορότερη περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού.

4. Τα παράκτια νερά προσδιορίζονται και υπάγονται στην ή στις πλησιέστερες ή προσφορότερες Περιοχές λεκάνης απορροής ποταμού.

5. Αρμόδια αρχή για την διαχείριση και προστασία των περιοχών λεκάνης απορροής ποταμού είναι η Περιφέρεια στα διοικητικά όρια της οποίας εμπίπτει κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού σύμφωνα με την παραγ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3199/2003. Αν η εν λόγω περιοχή εκτείνεται στα διοικητικά όρια περισσότερων Περιφερειών, εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις της παραγ. 3 του άρθρου 5 του νόμου αυτού, ειδικότερα όσον αφορά στο συντονισμό των Προγραμμάτων Μέτρων (άρθρο 12 του παρόντος), για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που προβλέπονται στο άρθρο 4 του παρόντος.

Β. Διεθνείς-Διασυνοριακές Περιοχές λεκάνης απορροής ποταμού

1. Όταν η λεκάνη απορροής ποταμού εκτείνεται στην Ελληνική Επικράτεια και στην Επικράτεια άλλου κράτους μέλους, η Εθνική Επιτροπή Υδάτων ενδεχομένως και με την συνδρομή της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων μεριμνά για την υπαγωγή της εν λόγω λεκάνης απορροής ποταμού σε διεθνή περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού.

2. Στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου ο συντονισμός των Προγραμμάτων Μέτρων για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων του άρθρου 4, εξασφαλίζονται από την Εθνική Επιτροπή Υδάτων από κοινού με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ενδεχομένως και με τη συνδρομή της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Για την εφαρμογή αυτής της παραγράφου είναι δυνατόν τα ως άνω εμπλεκόμενα κράτη να χρησιμοποιούν τις υφιστάμενες δομές που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες.

3. Όταν μία περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού εκτείνεται στην Ελληνική Επικράτεια και στην Επικράτεια τρίτου κράτους μη μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Εθνική Επιτροπή Υδάτων επιδιώκει τον αναγκαίο συντονισμό με το οικείο τρίτο κράτος για την επίτευξη των στόχων του παρόντος διατάγματος σ' ολόκληρη την περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού.

4. Η οικεία Περιφέρεια στα διοικητικά όρια της οποίας εκτείνεται το τμήμα της διεθνούς-διασυνοριακής λεκάνης απορροής ποταμού, είναι η αρμόδια αρχή για την προστασία και διαχείριση του, σύμφωνα με το εδάφιο 5 της παραγράφου Α του άρθρου αυτού.

Άρθρο 4 Περιβαλλοντικοί Στόχοι

Ι. Για την αποτελεσματική Διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού, λαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα επίτευξης των αντίστοιχων περιβαλλοντικών στόχων:

α) για τα επιφανειακά ύδατα:

α.1) μέτρα που αποσκοπούν στην πρόληψη της υποβάθμισης της κατάστασης όλων των συστημάτων επιφανειακών υδάτων με την επιφύλαξη εφαρμογής των παραγράφων 6, 7 και 8 του παρόντος άρθρου,

---

α.2) μέτρα που αποσκοπούν στην προστασία, αναβάθμιση και αποκατάσταση όλων των συστημάτων των επιφανειακών υδάτων, με την επιφύλαξη της εφαρμογής της παραγράφου 3 για τα τεχνητά και ιδιαιτέρως τροποποιημένα υδατικά συστήματα, με σκοπό την επίτευξη καλής κατάστασης των επιφανειακών υδάτων το αργότερο μέχρι 23.12.2015, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος, με την επιφύλαξη εφαρμογής των παραγράφων 4, 5, 6, 7 και 8 του παρόντος άρθρου, α.3) μέτρα που αποσκοπούν στην προστασία και αναβάθμιση όλων των τεχνητών και ιδιαιτέρως τροποποιημένων υδατικών συστημάτων, με σκοπό την επίτευξη καλού οικολογικού δυναμικού και καλής χημικής κατάστασης των επιφανειακών υδάτων, το αργότερο μέχρι 23.12.2015, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος, με την επιφύλαξη εφαρμογής των παρατάσεων που καθορίζονται στην παράγραφο 4 καθώς και εφαρμογής των παραγράφων 5, 6, 7 και 8 του παρόντος άρθρου.

α.4) μέτρα με στόχο την προοδευτική μείωση της ρύπανσης από τις ουσίες προτεραιότητας και την παύση ή τη σταδιακή εξάλειψη των εκπομπών, των απορρίψεων και των διαρροών επικινδύνων ουσιών προτεραιότητας,

α.5) Τα μέτρα που αναφέρονται στις ανωτέρω περιπτώσεις καθορίζονται σε αρμονία με τις διατάξεις τυχόν ισχυουσών διεθνών συνθηκών που ρυθμίζουν τα ίδια ζητήματα.

β) για τα υπόγεια ύδατα:

β.1) μέτρα ώστε να προληφθεί ή να περιορισθεί η διοχέτευση ρύπων στα υπόγεια ύδατα και να προληφθεί η υποβάθμιση της κατάστασης όλων των υπογείων υδάτων, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των παραγράφων 6, 7 και 8 του παρόντος άρθρου και με την επιφύλαξη του άρθρου 12 (παρ. 4, εδάφιο ι),

β.2) μέτρα προστασίας, αναβάθμισης και αποκατάστασης όλων των υπόγειων υδάτων, ήτοι της διασφάλισης του ισοζυγίου εισροών-εκροών (άντλησης-φυσικής ή τεχνητής ανατροφοδότησης) των υπόγειων υδάτων, λαμβανομένου υπόψη των ρυθμιστικών αποθεμάτων τους, με στόχο την επίτευξη καλής κατάστασης των υπόγειων υδάτων, το αργότερο μέχρι 23.12.2015 σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος, με την επιφύλαξη εφαρμογής των παρατάσεων που καθορίζονται στην παράγραφο 4 καθώς και εφαρμογής των παραγράφων 5, 6, 7 και 8 του παρόντος άρθρου και με την επιφύλαξη του άρθρου 12 (παρ. 4, εδάφιο ι),

β.3) μέτρα για την αναστροφή κάθε σημαντικής και έμμονης ανοδικής τάσης συγκέντρωσης ιουδιήποτε ρύπου, η οποία οφείλεται σε ανθρώπινη δραστηριότητα προκειμένου να μειωθεί προοδευτικά η ρύπανση των υπόγειων υδάτων.

Τα μέτρα για την επίτευξη της αναστροφής της τάσης εφαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 14, λαμβάνοντας υπόψη τα ισχύοντα πρότυπα που έχουν καθορισθεί με διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας με την επιφύλαξη της εφαρμογής των παραγράφων 6, 7 και 8 του άρθρου αυτού.

γ) για τις προστατευόμενες περιοχές: πρέπει να έχει επιτευχθεί συμμόρφωση με τα πρότυπα και τους στόχους του παρόντος διατάγματος το αργότερο μέχρι 23.12.2015, εκτός αν προβλέπεται άλλως στην ισχύουσα νομοθεσία σύμφωνα με την οποία έχουν καθορισθεί οι επιμέρους προστατευόμενες περιοχές.

2. Εάν σ' ένα συγκεκριμένο υδατικό σύστημα έχουν τεθεί δύο ή περισσότεροι από τους στόχους της παραγράφου 1, εφαρμόζεται ο αυστηρότερος στόχος.

3. Είναι δυνατόν ένα επιφανειακό υδατικό σύστημα να καθορίζεται ως τεχνητό ή ιδιαιτέρως τροποποιημένο, όταν:

α) οι αλλαγές στα γεωμορφολογικά και υδραυλικά χαρακτηριστικά του συστήματος αυτού που είναι αναγκαίες για την επίτευξη καλής οικολογικής κατάστασης, θα προκαλούσαν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις:

α.1) στο ευρύτερο περιβάλλον,

α.2) στη ναυσιπλοΐα, συμπεριλαμβανομένων των λιμενικών εγκαταστάσεων, ή στην αναψυχή,

α.3) σε δραστηριότητες για τους σκοπούς των οποίων αποθηκεύεται το νερό, όπως η υδροδότηση, η παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας ή η άρδευση,

α.4) στη ρύθμιση του ύδατος, στην προστασία από πλημμύρες, στην στράγγιση εδαφών, ή

α.5) άλλες εξίσου σημαντικές ανθρώπινες δραστηριότητες για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

β) οι χρήσιμοι στόχοι που εξυπηρετούνται από τα τεχνητά ή τροποποιημένα χαρακτηριστικά του υδατικού συστήματος δεν μπορούν, λόγω τεχνικής αδυναμίας ή δυσανάλογου κόστους, να επιτευχθούν λογικά με άλλα μέσα τα οποία αποτελούν πολύ καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή.

Ειδική μνεία για τον προσδιορισμό αυτό και τη σχετική αιτιολογία του γίνεται στο Σχέδιο Διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού (άρθρο 10 του παρόντος) το οποίο αναθεωρείται ανά εξαετία.

4. Οι προθεσμίες που προβλέπονται στην παράγραφο 1 μπορούν να παρατείνονται για τη σταδιακή επίτευξη των στόχων για υδατικά συστήματα, με τον όρο ότι δεν υποβαθμίζεται περαιτέρω η κατάσταση του οικείου υδατικού συστήματος, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) οι αρμόδιες Διευθύνσεις Υδάτων σε συνεργασία με τις Δ/νσεις Υγείας της Περιφέρειας διαπιστώνουν ότι δεν είναι ευλόγως δυνατόν να επιτευχθούν οι απαιτούμενες βελτιώσεις της κατάστασης του υδατικού συστήματος εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στην παράγραφο αυτή, για έναν τουλάχιστον από τους εξής λόγους:

α.1) η κλίμακα των απαιτούμενων βελτιώσεων δεν είναι, για τεχνικούς λόγους, δυνατόν να επιτευχθεί παρά μόνο σε χρονικά στάδια που υπερβαίνουν το χρονοδιάγραμμα,

α.2) η ολοκλήρωση των βελτιώσεων εντός του χρονοδιαγράμματος θα ήταν δυσανάλογα δαπανηρή,

α.3) οι φυσικές συνθήκες δεν επιτρέπουν έγκαιρες βελτιώσεις στην κατάσταση του υδατικού συστήματος.

β) η παράταση της προθεσμίας, και η αντίστοιχη αιτιολογία, εκτίθενται ειδικά στο οικείο Σχέδιο Διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού.

γ) οι παρατάσεις περιορίζονται σε δύο (2) το πολύ περαιτέρω ενημερώσεις του Σχεδίου Διαχείρισης, εκτός από τις περιπτώσεις που οι φυσικές συνθήκες είναι τέτοιες ώστε οι στόχοι να μην είναι δυνατόν να επιτευχθούν εντός της περιόδου αυτής.

δ) το Σχέδιο Διαχείρισης περιλαμβάνει: α) περίληψη των μέτρων τα οποία απαιτούνται σύμφωνα με το άρθρο 12 και τα οποία θεωρούνται αναγκαία για να φθάσουν προοδευτικά τα υδατικά συστήματα στην απαιτούμενη κατάσταση μέσα στην παραταθείσα προθεσμία, β) τους λόγους για οποιαδήποτε αξιοσημείωτη καθυστέρηση εφαρμογής των εν λόγω μέτρων και γ) το αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή τους. Στις ενημερώσεις του Σχεδίου Διαχείρισης περιλαμβάνονται: α) επισκόπηση της εφαρμογής των μέτρων αυτών και β) περίληψη των τυχόν πρόσθετων μέτρων.

5. Είναι δυνατή η επιδίωξη περιβαλλοντικών στόχων λιγότερο αυστηρών από αυτούς που απαιτούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1 για συγκεκριμένα υδατικά συστήματα, όταν επηρεάζονται τόσο από ανθρώπινες δραστηριότητες, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5,

---

παράγραφος 1, ή η φυσική τους κατάσταση είναι τέτοια ώστε η επίτευξη των στόχων αυτών να είναι ανέφικτη ή δυσανάλογα δαπανηρή, και εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) οι περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές ανάγκες που εξυπηρετούνται από την ανθρώπινη αυτή δραστηριότητα δεν μπορούν να επιτευχθούν με άλλα μέσα τα οποία αποτελούν πολύ καλύτερη επιλογή για περιβαλλοντική πρακτική, η οποία δεν συνεπάγεται δυσανάλογο κόστος,

β) Οι Διευθύνσεις Υδάτων σε συνεργασία με τη Δ/ση Υγείας της Περιφέρειας εξασφαλίζουν:

β.1) για τα επιφανειακά ύδατα, ότι επιτυγχάνεται το μέγιστο δυνατό οικολογικό δυναμικό και η καλύτερη δυνατή χημική κατάσταση, δεδομένων των επιπτώσεων που δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν αποφευχθεί λόγω της φύσεως της ανθρώπινης δραστηριότητας ή της ρύπανσης,

β.2) για τα υπόγεια ύδατα, τις όσο το δυνατόν λιγότερες μεταβολές στην καλή τους κατάσταση, δεδομένων των επιπτώσεων που δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν αποφευχθεί λόγω της φύσεως της ανθρώπινης δραστηριότητας ή της ρύπανσης,

γ) δεν σημειώνεται περαιτέρω υποβάθμιση της κατάστασης του αντίστοιχου υδατικού συστήματος,

δ) ο καθορισμός λιγότερο αυστηρών περιβαλλοντικών στόχων, και η αντίστοιχη αιτιολογία, εκτίθενται ειδικά στο Σχέδιο Διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού, οι στόχοι δε αυτοί επανεξετάζονται ανά εξαετία.

6. Προσωρινή υποβάθμιση της κατάστασης των υδατικών συστημάτων δεν συνιστά παράβαση των απαιτήσεων του παρόντος διατάγματος, εάν οφείλεται σε περιστάσεις που απορρέουν από φυσικά αίτια ή από ανωτέρα βία και είναι εξαιρετικές ή δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί, ιδίως ακραίες πλημμύρες και παρατεταμένες ξηρασίες, ή εάν οφείλεται σε περιστάσεις λόγω ατυχημάτων οι οποίες δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί, εφόσον σε κάθε περίπτωση πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) λαμβάνονται όλα τα πρακτικώς εφικτά μέτρα για να προληφθεί η περαιτέρω υποβάθμιση της κατάστασης και για να μην υπονομευθεί η επίτευξη των στόχων του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος σε άλλα υδατικά συστήματα που δεν θίγονται από τις περιστάσεις αυτές,

β) το Σχέδιο Διαχείρισης Λ.Α.Π. καθορίζει τις συνθήκες οι οποίες συνιστούν τις απρόβλεπτες ή εξαιρετικές περιστάσεις, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης των κατάλληλων δεικτών,

γ) τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται στις εξαιρετικές αυτές περιστάσεις περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα Μέτρων και δεν θα υπονομεύσουν την αποκατάσταση της ποιότητας του υδατικού συστήματος μετά τη λήξη των περιστάσεων,

δ) οι επιπτώσεις των εξαιρετικών περιστάσεων ή των περιστάσεων που δεν θα μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί εξετάζονται ετησίως και, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παράγραφο 4 (εδάφιο α), λαμβάνονται τα πρακτικώς εφικτά μέτρα για την ευλόγως ταχύτερη δυνατή αποκατάσταση του υδατικού συστήματος στην κατάσταση στην οποία βρισκόταν πριν την επέλευση των επιπτώσεων αυτών,

ε) η επόμενη ενημέρωση του Σχεδίου Διαχείρισης Λ.Α.Π., περιλαμβάνει περίληψη των συνεπειών των περιστάσεων και των μέτρων που ελήφθησαν ή θα ληφθούν σύμφωνα με τα εδάφια α και δ.

7. Δεν στοιχειοθετείται παράβαση των διατάξεων του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος εφόσον:

7.1) η αδυναμία επίτευξης καλής κατάστασης των υπόγειων υδάτων, καλής οικολογικής κατάστασης ή, κατά περίπτωση, καλού οικολογικού δυναμικού ή πρόληψης της υποβάθμισης της κατάστασης ενός συστήματος επιφανειακών ή υπόγειων υδάτων, οφείλεται σε νέες τροποποιήσεις των φυσικών χαρακτηριστικών του συστήματος επιφανειακών υδάτων ή σε μεταβολές της στάθμης του συστήματος υπόγειων υδάτων, ή

7.2) η αδυναμία πρόληψης της υποβάθμισης από την άριστη στην καλή κατάσταση ενός συστήματος επιφανειακών υδάτων είναι αποτέλεσμα νέων ανθρώπινων δραστηριοτήτων βιώσιμης ανάπτυξης και εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) λαμβάνονται όλα τα πρακτικώς εφικτά μέτρα για το μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση του υδατικού συστήματος,

β) η αιτιολογία των τροποποιήσεων ή των μεταβολών εκτίθεται ειδικά στο Σχέδιο Διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού που προβλέπεται στο άρθρο 10 και οι στόχοι αναθεωρούνται ανά εξαετία,

γ) οι λόγοι για τις τροποποιήσεις ή τις μεταβολές αυτές υπαγορεύονται από υπέρτερο δημόσιο συμφέρον και/ή τα οφέλη για το περιβάλλον και την κοινωνία από την επίτευξη των στόχων που εξαγγέλλονται στην παράγραφο 1 υπερκαλύπτονται από τα οφέλη των νέων τροποποιήσεων ή μεταβολών για την υγεία των ανθρώπων, για τη διαφύλαξη της ασφάλειας τους ή για τη βιώσιμη ανάπτυξη, και

δ) οι ευεργετικοί στόχοι τους οποίους εξυπηρετούν αυτές οι τροποποιήσεις ή μεταβολές των υδατικών συστημάτων δεν μπορούν για τεχνικούς λόγους ή λόγω υπέρμετρου κόστους, να επιτευχθούν με άλλα μέσα που συνιστούν πολύ καλύτερη περιβαλλοντική επιλογή.

8. Η εφαρμογή των παραγράφων 3, 4, 5, 6 και 7 γίνεται κατά τρόπο ώστε να μην αποκλείεται σε μόνιμη βάση ή να μην υπονομεύεται η επίτευξη των στόχων του παρόντος διατάγματος σε άλλα υδατικά συστήματα της ίδιας περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού και να συνάδει με την εφαρμογή της ισχύουσας εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία του Περιβάλλοντος.

9. Οι Διευθύνσεις Υδάτων σε συνεργασία με τις Δ/νσεις Υγείας των Περιφερειών λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού, ιδίως δε των παραγράφων 3, 4, 5, 6 και 7, να εξασφαλίζει τουλάχιστον το ίδιο επίπεδο προστασίας με αυτό που προβλέπεται στις εκάστοτε κείμενες εθνικές και κοινοτικές διατάξεις.

Άρθρο 5

Χαρακτηριστικά περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού (υδατικού διαμερίσματος), επισκόπηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από ανθρώπινες δραστηριότητες.

Οικονομική ανάλυση της χρήσης ύδατος

1. Για κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού ή για κάθε τμήμα διεθνούς- διασυνοριακής περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού που βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων της περιφέρειας οι Διευθύνσεις Υδάτων της Περιφέρειας: α) προβαίνουν σε:

- ανάλυση των χαρακτηριστικών της,

• επισκόπηση των επιπτώσεων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στην κατάσταση των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, και

• οικονομική ανάλυση της χρήσης ύδατος, σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές των Παραρτημάτων II και IV του παρόντος, και

β) υποχρεούνται να ολοκληρώσουν το ως άνω έργο μέσα σε 4 μήνες από την δημοσίευση του παρόντος διατάγματος.

2. Οι αναλύσεις και επισκοπήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 επανεξετάζονται και, εάν απαιτείται, ενημερώνονται το αργότερο μέχρι 22.12.2013, στη συνέχεια δε, ανά εξαετία.

Άρθρο 6 **Μητρώο προστατευόμενων περιοχών**

1. Οι Διευθύνσεις Υδάτων των Περιφερειών καταρτίζουν μητρώο προστατευόμενων περιοχών για κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού, το οποίο επανεξετάζεται και ενημερώνεται ανά τριετία και το οποίο διαβιβάζουν στην Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων. Η Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων καταρτίζει και αντιστοίχως επανεξετάζει το Εθνικό Μητρώο προστατευόμενων περιοχών της χώρας, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγ. 1, στοιχείο ι του ν. 3199/2003, εντός εξαμήνου από την δημοσίευση του παρόντος. Προστατευόμενες περιοχές είναι αυτές που έχουν χαρακτηριστεί ότι έχουν ανάγκη ειδικής προστασίας βάσει ειδικών διατάξεων της κείμενης εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με την προστασία των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων ή τη διατήρηση των οικοτόπων και των ειδών που εξαρτώνται άμεσα από το νερό.

2. Το Εθνικό Μητρώο περιλαμβάνει όλα τα υδατικά συστήματα που προσδιορίζονται δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 1 και τις προστατευόμενες περιοχές της χώρας που αναφέρονται στο Παράρτημα V του παρόντος διατάγματος.

Άρθρο 7 **Υδατικά συστήματα που χρησιμοποιούνται για την απόληψη πόσιμου ύδατος**

1. Σε κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού, οι αρμόδιες Διευθύνσεις Υδάτων με τη σύμφωνη γνώμη των Δ/νσεων Υγείας της Περιφέρειας προσδιορίζουν:

α) όλα τα υδατικά συστήματα που χρησιμοποιούνται για την απόληψη ύδατος με σκοπό την ανθρώπινη κατανάλωση και παρέχουν κατά μέσον όρο άνω των 10 m³ ημερησίως ή εξυπηρετούν περισσότερα από 50 άτομα, και

β) τα υδατικά συστήματα που προορίζονται για τέτοια χρήση μελλοντικά.

Οι Διευθύνσεις Υδάτων με τη σύμφωνη γνώμη των Δ/νσεων Υγείας της Περιφέρειας, παρακολουθούν τα υδατικά συστήματα τα οποία παρέχουν κατά μέσο όρο άνω των 100 m³ ημερησίως, σύμφωνα με το Παράρτημα III του παρόντος διατάγματος.

2. Για κάθε υδατικό σύστημα που προσδιορίζεται κατά τη παράγραφο 1, εκτός της τήρησης των περιβαλλοντικών στόχων του άρθρου 4 σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος, συμπεριλαμβανομένων των ποιοτικών προτύπων που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 13 (παραγρ. 3,4 και 5), η Δ/ση Υδάτων και η Δ/ση Υγείας της Περιφέρειας εξασφαλίζει ότι, με το καθεστώς επεξεργασίας του νερού που εφαρμόζεται σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, το νερό που προκύπτει πληροί τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας σχετικά με την ποιότητα του πόσιμου νερού κατ' εφαρμογή της υπ' αριθμ. Υ2/2600/2001 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 892).

---

3. Οι αρμόδιες Διευθύνσεις Υδάτων με τη σύμφωνη γνώμη των Δ/νσεων Υγείας της Περιφέρειας εξασφαλίζουν την προσήκουσα προστασία των προσδιοριζόμενων υδατικών συστημάτων με σκοπό να αποφευχθεί η υποβάθμιση της ποιότητας τους και κατ' επέκταση να μειωθεί βαθμός καθαρισμού που απαιτείται για την παραγωγή πόσιμου ύδατος. Είναι δυνατό, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, μετά από εισήγηση της αρμόδιας Διεύθυνσης Υδάτων και Υγείας και γνώμη του Περιφερειακού Συμβουλίου Υδάτων, σύμφωνα με το άρθρο 6 (παρ. 2) του ν. 3199/2003, να καθορίζονται ζώνες ασφαλείας για τα ως άνω υδατικά συστήματα. Με τις ίδιες αποφάσεις, όταν κρίνεται αναγκαίο, τίθενται όροι, απαγορεύσεις και περιορισμοί δραστηριοτήτων και χρήσεων.

Άρθρο 8

Ανάκτηση του κόστους για υπηρεσίες ύδατος

Όπως καταργήθηκε με το άρθρ. 36 του ν.5037/2023 με ισχύ την 29/03/2023.

1. Για την ανάκτηση κόστους που αφορά τις υπηρεσίες ύδατος, συμπεριλαμβανομένου και του κόστους για το περιβάλλον και τους φυσικούς πόρους, απαιτείται σχετική οικονομική ανάλυση σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 3199/2003, η οποία πραγματοποιείται κατά τα οριζόμενα στο Παράρτημα IV του παρόντος διατάγματος και σύμφωνα με την αρχή "ο ρυπαίνων πληρώνει".

Όπως καταργήθηκε με το άρθρ. 36 του ν.5037/2023 με ισχύ την 29/03/2023.

2. Οι γενικοί κανόνες κοστολόγησης και τιμολόγησης των υδάτων, συμπεριλαμβανομένης της ανάκτησης κόστους, εγκρίνονται με απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων, μετά από εισήγηση της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων και γνώμη της Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής Υδάτων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σύμφωνα με το άρθρο 4 (παρ. 1 εδ. δ και παρ. 3) του ως άνω νόμου.

Όπως καταργήθηκε με το άρθρ. 36 του ν.5037/2023 με ισχύ την 29/03/2023.

3. Η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής διαμορφώνει, εποπτεύει, αξιολογεί και συντονίζει την πολιτική, τιμολόγησης των υπηρεσιών ύδατος, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 (παρ. 1 εδάφιο ε' και παράγραφος 4) του ν. 3199/2003. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και, εφόσον απαιτείται, του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, μετά από εισήγηση της ΕΓΥ, είναι δυνατόν να θεσπίζονται κανόνες και μέτρα που θα εξειδικεύουν την τιμολογιακή πολιτική των υδάτων.

Σημ.: όπως προστέθηκε με την παράγραφο 2 άρθρου πέμπτου Ν.4117/2013,ΦΕΚ Α 29/5.2.2013.

Όπως καταργήθηκε με το άρθρ. 36 του ν.5037/2023 με ισχύ την 29/03/2023.

4. Για την επίτευξη των στόχων της παραγράφου 1 πρέπει μέχρι το 2010:

α) οι πολιτικές τιμολόγησης του ύδατος να παρέχουν κατάλληλα κίνητρα στους χρήστες για να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τους υδατικούς πόρους και κατά συνέπεια συμβάλλουν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που προβλέπονται στο άρθρο 4 του παρόντος,

β) να καθιερωθεί κατάλληλη συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος, διακρινόμενων, τουλάχιστον, σε βιομηχανία, νοικοκυριά και γεωργία, στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος, βάσει της οικονομικής ανάλυσης που διενεργείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού.

Σημ.: όπως αναριθμήθηκε με την παράγραφο 2 άρθρου πέμπτου Ν.4117/2013,ΦΕΚ Α 29/5.2.2013.

Όπως καταργήθηκε με το άρθρ. 36 του ν.5037/2023 με ισχύ την 29/03/2023.

---

5. Στα Σχέδια Διαχείρισης κάθε λεκάνης απορροής ποταμού που εκπονούνται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Υδάτων των Περιφερειών, αναφέρονται οι προγραμματιζόμενες ενέργειες για την εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2, που θα συμβάλουν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων του άρθρου 4, καθώς και η συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος.

Όπως καταργήθηκε με το άρθρ. 36 του ν.5037/2023 με ισχύ την 29/03/2023.

6. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου είναι δυνατόν να θεσπίζονται συγκεκριμένα προληπτικά ή διορθωτικά μέτρα στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 3199/2003, για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων του παρόντος διατάγματος.

Όπως καταργήθηκε με το άρθρ. 36 του ν.5037/2023 με ισχύ την 29/03/2023.

7. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 (δεύτερη περίπτωση) και 3, είναι δυνατό να μην εφαρμόζονται για μια συγκεκριμένη δραστηριότητα χρήσης ύδατος, εφόσον αυτό δεν θίγει τους σκοπούς και την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων του παρόντος διατάγματος.

Οι Περιφέρειες γνωστοποιούν στην Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων τους λόγους για τους οποίους δεν εφαρμόζουν πλήρως την παράγραφο 2 (δεύτερη περίπτωση) στα Σχέδια Διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού, προκειμένου μέσω αυτής να ενημερωθεί σχετικά η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Όπως καταργήθηκε με το άρθρ. 36 του ν.5037/2023 με ισχύ την 29/03/2023.

Άρθρο 9

Συνδυασμένη προσέγγιση για τον έλεγχο των σημειακών και διάχυτων πηγών ρύπανσης

1. Οι Διευθύνσεις Υδάτων των Περιφερειών ελέγχουν τις απορρίψεις στα επιφανειακά ύδατα, οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 2, σύμφωνα με τη συνδυασμένη προσέγγιση, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 (παρ. 4) και περιγράφεται στο παρόν άρθρο.

2. Οι Διευθύνσεις Υδάτων της Περιφέρειας διενεργούν ελέγχους:

α) για τις εκπομπές σύμφωνα με τις Καλύτερες Διαθέσιμες Τεχνικές ή

β) για την τήρηση των οριακών τιμών εκπομπής που έχουν καθορισθεί ή καθορίζονται με ειδικές διατάξεις

ή

γ) για τις διάχυτες πηγές ρύπανσης, συμπεριλαμβανομένης κατά περίπτωση της εφαρμογής Βέλτιστων Περιβαλλοντικών Πρακτικών.

Οι ανωτέρω έλεγχοι καθορίζονται ειδικότερα:

- στο ν. 3010/2002 (Α` 91) και στις υπ` αριθμ. 11014/2003 (Β` 332) και 37111/2003 (Β` 1391) κοινές υπουργικές αποφάσεις που εκδόθηκαν σε συμμόρφωση με την οδηγία 96/61/ΕΚ,

- στην υπ` αριθμ. 5673/400/1997 κοινή υπουργική απόφαση (Β` 192) "για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων" που εκδόθηκε σε συμμόρφωση με την οδηγία 91/271/ΕΟΚ,

- στην υπ` αριθμ. 16190/1335/1997 κοινή υπουργική απόφαση (Β` 519) "σχετικά με τον καθορισμό μέτρων και όρων για την προστασία των νερών από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης" που εκδόθηκε σε συμμόρφωση με την οδηγία 91/676/ΕΟΚ,

---

• στις εθνικές διατάξεις που εκδίδονται σε συμμόρφωση με κοινοτικές οδηγίες κατ' εφαρμογή του άρθρου 16 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ,

• στις εθνικές διατάξεις που έχουν εκδοθεί σε συμμόρφωση με αντίστοιχες κοινοτικές οδηγίες και αναφέρονται στο Παράρτημα VI του παρόντος διατάγματος,

• σε οιοδήποτε άλλες σχετικές διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας, και διενεργούνται το αργότερο μέχρι 22.12.2012, εκτός εάν ορίζεται άλλως στην παραπάνω σχετική νομοθεσία.

3. Όταν ένας ποιοτικός στόχος ή ένα ποιοτικό πρότυπο, που έχει καθορισθεί είτε σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία που αναφέρεται στο Παράρτημα VI του παρόντος, είτε σύμφωνα με οποιοδήποτε άλλο εθνικό ή κοινοτικό νομοθέτημα, απαιτεί αυστηρότερα όρια τιμών από αυτά που προβλέπονται στις διατάξεις της παραγράφου 2, καθορίζονται κατ' αναλογία και αυστηρότεροι έλεγχοι εκπομπών.

Άρθρο 10

Σχέδιο Διαχείρισης περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού (υδατικού διαμερίσματος)

1. Το Σχέδιο Διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού, καταρτίζεται και εγκρίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία και τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 7 του ν. 3199/2003 μετά από γνώμη του Περιφερειακού Συμβουλίου Υδάτων και σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Το Σχέδιο Διαχείρισης περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού περιλαμβάνει υποχρεωτικά τις πληροφορίες που αναφέρονται αναλυτικά στο Παράρτημα VII του παρόντος διατάγματος, συμπεριλαμβανομένου του Προγράμματος Μέτρων και του Προγράμματος Παρακολούθησης της κατάστασης των νερών σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 3199/2003. Το περιεχόμενο των Προγραμμάτων αυτών καθορίζεται στα άρθρα 11 και 12 του παρόντος διατάγματος.

3. Το Σχέδιο Διαχείρισης περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού καταρτίζεται και εγκρίνεται το αργότερο μέχρι 22.12.2009 ενώ αναθεωρείται και ενημερώνεται το αργότερο μέχρι 22.12.2015 και στη συνέχεια ανά βετία. Κάθε ενημέρωση περιλαμβάνει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο Παράρτημα VII του παρόντος διατάγματος.

4. Σε περίπτωση διεθνούς περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού που εκτείνεται στην Ελληνική Επικράτεια και στην Επικράτεια άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Εθνική Επιτροπή Υδάτων διεξάγει τις αναγκαίες συνεννοήσεις με την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους για την κατάρτιση ενιαίου Διεθνούς Σχεδίου Διαχείρισης. Σε περίπτωση που επιτευχθεί σχετική συμφωνία η Δ/ση Υδάτων της Περιφέρειας συνεργάζεται με την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους για την κατάρτιση του εν λόγω ενιαίου Διεθνούς Σχεδίου Διαχείρισης. Εφόσον δεν καταρτισθεί τέτοιο Σχέδιο, η ως άνω αρμόδια Δ/ση καταρτίζει Σχέδιο Διαχείρισης που καλύπτει τουλάχιστον το μέρος της διεθνούς περιοχής λεκάνης απορροής που βρίσκεται στα διοικητικά της όρια μέσα στην Ελληνική Επικράτεια

5. Σε περίπτωση διεθνούς περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού η οποία εκτείνεται στην Ελληνική Επικράτεια και στην Επικράτεια τρίτου κράτους μη μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Εθνική Επιτροπή Υδάτων διεξάγει τις αναγκαίες συνεννοήσεις με την αρμόδια αρχή του τρίτου κράτους για την κατάρτιση ενιαίου Διεθνούς Σχεδίου Διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού. Σε περίπτωση που επιτευχθεί σχετική συμφωνία η Δ/ση Υδάτων της Περιφέρειας συνεργάζεται με την αρμόδια αρχή του εν λόγω κράτους για την κατάρτιση ενιαίου Διεθνούς Σχεδίου Διαχείρισης. Εφόσον η κατάρτιση τέτοιου Σχεδίου είναι ανέφικτη, η ως άνω αρμόδια Δ/ση καταρτίζει Σχέδιο Διαχείρισης το οποίο καλύπτει τουλάχιστον το τμήμα της διεθνούς περιοχής λεκάνης απορροής που βρίσκεται στα διοικητικά της όρια μέσα στην Ελληνική Επικράτεια.

---

6. Είναι δυνατόν τα Σχέδια Διαχείρισης λεκανών απορροής ποταμών να συμπληρώνονται με την κατάρτιση λεπτομερέστερων προγραμμάτων και Σχεδίων Διαχείρισης ανά υπολεκάνη, τομέα, θέμα ή τύπο νερού, προκειμένου να αντιμετωπίζονται ειδικά θέματα διαχείρισης των νερών. Η εφαρμογή των μέτρων αυτών γίνεται τηρουμένων των λοιπών διατάξεων του παρόντος διατάγματος.

Άρθρο 11

Πρόγραμμα Παρακολούθησης της κατάστασης των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων καθώς και των προστατευόμενων περιοχών

1. Το Πρόγραμμα Παρακολούθησης της κατάστασης των νερών που συνιστά μέρος του Σχεδίου Διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού, καταρτίζεται και εγκρίνεται σύμφωνα με το άρθρο 5, (παραγ. 5 εδαφ. ζ) του ν. 3199/2003, με τους όρους και τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 8 του ίδιου νόμου. Το Πρόγραμμα αυτό αποβλέπει στη δημιουργία μιας συνεκτικής και συνολικής εικόνας της κατάστασης των νερών σε κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού.

α) για τα επιφανειακά ύδατα, το Πρόγραμμα καλύπτει:

- τον όγκο και τη στάθμη ή το ρυθμό ροής στο μέτρο που αφορά την οικολογική και τη χημική τους κατάσταση και το οικολογικό τους δυναμικό,
- την οικολογική και τη χημική τους κατάσταση και το οικολογικό τους δυναμικό,

β) για τα υπόγεια ύδατα, το Πρόγραμμα καλύπτει την παρακολούθηση της ποσοτικής και της χημικής τους κατάστασης, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις της εκάστοτε κείμενης εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των υπόγειων υδάτων,

γ) για τις προστατευόμενες περιοχές, το Πρόγραμμα συμπληρώνεται με τις προδιαγραφές που περιέχονται στην ισχύουσα νομοθεσία με την οποία έχουν καθοριστεί οι επιμέρους προστατευόμενες περιοχές.

2. Τα Προγράμματα αυτά τίθενται σε εφαρμογή το αργότερο μέχρι 23.12.2006. Η ως άνω παρακολούθηση πρέπει να συμφωνεί με τις απαιτήσεις του Παραρτήματος ΙΙΙ του παρόντος.

3. Οι τεχνικές προδιαγραφές και οι τυποποιημένες μέθοδοι για την ανάλυση και την παρακολούθηση της κατάστασης των νερών καθορίζονται σύμφωνα με την διαδικασία του άρθρου 21 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

4. Τα συλλεγόμενα στοιχεία από την παρακολούθηση της κατάστασης των υδάτων καταχωρούνται μετά από συνεργασία των αρμόδιων υπηρεσιών και φορέων όπως ορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 4 του ν. 3199/2003 σε βάση υδρολογικών και μετεωρολογικών δεδομένων, σύμφωνα με την παραγ. 5 (εδαφ. ζ) του άρθρου 5 του ν. 3199/2003.

Άρθρο 12

Πρόγραμμα Μέτρων

1. Το Πρόγραμμα Μέτρων συνιστά μέρος του Σχεδίου Διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού. Καταρτίζεται και εγκρίνεται από την οικεία Διεύθυνση Υδάτων της Περιφέρειας σύμφωνα με το άρθρο 5 παραγρ. 5 (εδαφ. γ και δ) του ν. 3199/2003, με τους όρους και τη διαδικασία που προβλέπονται στο άρθρο 8 του ίδιου νόμου.

2. Για την κατάρτιση του Προγράμματος Μέτρων λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα των αναλύσεων που απαιτούνται σύμφωνα με το άρθρο 5, ώστε να επιτευχθούν οι Περιβαλλοντικοί Στόχοι που προβλέπονται στο άρθρο 4 του παρόντος διατάγματος.

---

3. Το Πρόγραμμα Μέτρων περιλαμβάνει "βασικά μέτρα" και "συμπληρωματικά μέτρα", το αναλυτικό περιεχόμενο των οποίων εκτίθεται παρακάτω.

4. "Βασικά μέτρα" είναι οι ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται και συνίστανται σε:

α) μέτρα που απαιτούνται για την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των υδάτων, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που απαιτούνται δυνάμει της νομοθεσίας που προσδιορίζεται στο άρθρο 9 και στο Παράρτημα VIII (Τμήμα

A) του παρόντος διατάγματος,

β) μέτρα που κρίνονται κατάλληλα για την ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών νερού σύμφωνα με το άρθρο 8 του παρόντος,

γ) μέτρα για την προαγωγή μιας αποτελεσματικής και βιώσιμης χρήσης ύδατος προκειμένου να μην διακυβεύεται η επίτευξη των στόχων, οι οποίοι καθορίζονται στο άρθρο 4,

δ) μέτρα για τη ικανοποίηση των απαιτήσεων του άρθρου 7, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων για τη διαφύλαξη της ποιότητας των υδάτων, προκειμένου να μειωθεί το επίπεδο της επεξεργασίας καθαρισμού, το οποίο απαιτείται για την παραγωγή ποσίμου ύδατος,

ε) ελέγχους που διέπουν την απόληψη γλυκών επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και τη συγκέντρωσή τους σε ταμιευτήρες ή δεξαμενές γλυκών επιφανειακών υδάτων. Στους ελέγχους συμπεριλαμβάνονται η κατάρτιση μητρώου ή μητρώων απολήψεων υδάτων και η απαίτηση έκδοσης εκ των προτέρων άδειας για την παραπάνω απόληψη και συγκέντρωση. Οι έλεγχοι αυτοί θα επανεξετάζονται περιοδικώς και, όπου είναι απαραίτητο, θα επικαιροποιούνται. Οι Διευθύνσεις Υδάτων της Περιφέρειας είναι δυνατό να εξαιρούν από τους ελέγχους αυτούς απολήψεις και συγκεντρώσεις, οι οποίες δεν έχουν σημαντική επίπτωση στην κατάσταση των υδάτων,

στ) ελέγχους, συμπεριλαμβανομένης της απαίτησης έκδοσης εκ των προτέρων άδειας για τον τεχνητό εμπλουτισμό ή αύξηση της παροχής των υπόγειων υδατικών συστημάτων. Τα χρησιμοποιούμενα ύδατα μπορεί να προέρχονται από οιαδήποτε επιφανειακά ή υπόγεια ύδατα, εφόσον η χρησιμοποίησή τους δεν θέτει σε κίνδυνο την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που καθορίζονται για την πηγή ή για τα εμπλουτιζόμενα υπόγεια υδατικά συστήματα. Οι έλεγχοι αυτοί επανεξετάζονται περιοδικά και, εφόσον χρειάζεται, επικαιροποιούνται,

ζ) μέτρα για σημειακές πηγές απορρίψεων, οι οποίες ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση. Τα μέτρα αυτά μπορεί να είναι περιβαλλοντικοί όροι, η έγκριση των οποίων γίνεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται μεταξύ άλλων η απαγόρευση διοχέτευσης ρύπων στα ύδατα. Οι έλεγχοι τήρησης των όρων αυτών διενεργούνται σύμφωνα με την κείμενη σχετική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων που διενεργούνται σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 13. Τα συστήματα ελέγχων επανεξετάζονται περιοδικώς και, εφόσον χρειάζεται, επικαιροποιούνται,

η) μέτρα για την πρόληψη ή τον έλεγχο της διοχέτευσης ρύπων από διάχυτες πηγές ικανές να προκαλέσουν ρύπανση. Τα μέτρα αυτά μπορεί να είναι περιβαλλοντικοί όροι, η έγκριση των οποίων γίνεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, όπως η απαγόρευση διοχέτευσης ρύπων στα ύδατα, όταν αυτό δεν προβλέπεται από άλλη σχετική νομοθεσία. Τα μέτρα αυτά επανεξετάζονται περιοδικά και, εφόσον χρειάζεται, επικαιροποιούνται,

θ) μέτρα για οιοσδήποτε άλλες σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην κατάσταση του ύδατος που προσδιορίζεται δυνάμει του άρθρου 5 και του Παραρτήματος II του παρόντος. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν ειδικότερα μέτρα που εξασφαλίζουν ότι οι υδρομορφολογικές συνθήκες των

υδατικών συστημάτων είναι συμβατές με την επιδίωξη της απαιτούμενης οικολογικής κατάστασης ή του καλού οικολογικού δυναμικού για τα υδατικά συστήματα, τα οποία χαρακτηρίζονται τεχνητά ή ισχυρά τροποποιημένα. Οι έλεγχοι προς το σκοπό αυτό μπορεί να λάβουν τη μορφή απαίτησης για τη χορήγηση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, όταν η απαίτηση αυτή δεν προβλέπεται από άλλη εθνική ή κοινοτική νομοθεσία. Τα συστήματα ελέγχων επανεξετάζονται περιοδικά και, εφόσον χρειάζεται, επικαιροποιούνται,

ι) απαγόρευση των απορρίψεων ρύπων απευθείας στα υπόγεια ύδατα, με την επιφύλαξη των διατάξεων του εδαφίου αυτού.

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Υδάτων της Περιφέρειας, είναι δυνατόν, κατ'εξαιρεση, να επιτραπεί η επανέγχυση ύδατος το οποίο χρησιμοποιείται για γεωθερμικούς σκοπούς στον ίδιο υδροφόρο ορίζοντα.

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Υδάτων της Περιφέρειας είναι δυνατόν, ορίζοντας στην απόφαση αυτή τις σχετικές προϋποθέσεις, σύμφωνα με το άρθρο 5 (παρ.6) του ν. 3199/2003, να επιτρέπεται:

- έγχυση υδάτων που περιέχουν ουσίες οι οποίες προέρχονται από εργασίες αναζήτησης και εξαγωγής υδρογονανθράκων ή από μεταλλευτικές δραστηριότητες, και την έκχυση υδάτων για τεχνικούς λόγους, σε γεωλογικούς σχηματισμούς από τους οποίους έχουν εξαχθεί υδρογονάνθρακες ή άλλες ουσίες ή σε γεωλογικούς σχηματισμούς οι οποίοι, για φυσικούς λόγους, είναι μονίμως ακατάλληλοι για άλλους σκοπούς. Οι εγχύσεις αυτές δεν επιτρέπεται να περιέχουν άλλες ουσίες πλην εκείνων που προέρχονται από τις προαναφερόμενες εργασίες,

- επανέγχυση υπόγειων υδάτων που αντλούνται από ορυχεία και λατομεία ή που συνδέονται με την κατασκευή ή τη συντήρηση έργων πολιτικού μηχανικού,

- έγχυση φυσικού νερού ή επεξεργασμένων λυμάτων για τον τεχνητό εμπλουτισμό των υδροφόρων,

- έγχυση φυσικού αερίου ή υγραερίου (LPG) για λόγους αποθήκευσης σε γεωλογικούς σχηματισμούς οι οποίοι, για φυσικούς λόγους, είναι μονίμως ακατάλληλοι για άλλους σκοπούς,

- έγχυση ρευμάτων διοξειδίου του άνθρακα για την αποθήκευση σε γεωλογικούς σχηματισμούς οι οποίοι, για φυσικούς λόγους, είναι μόνιμα ακατάλληλοι για άλλους σκοπούς, υπό τον όρο ότι η έγχυση αυτή πραγματοποιείται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της κείμενης σχετικής νομοθεσίας που έχει εκδοθεί σε συμμόρφωση με την οδηγία 2009/31/EK ή εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω νομοθεσίας.

- έγχυση φυσικού αερίου ή υγραερίου (LPG) για λόγους αποθήκευσης σε άλλους γεωλογικούς σχηματισμούς όταν υπάρχει επιτακτική ανάγκη για την ασφάλεια του εφοδιασμού σε αέριο, και όταν η έκχυση πραγματοποιείται κατά τρόπο που δεν παρουσιάζει ή δεν θα παρουσιάσει κίνδυνο υποβάθμισης της ποιότητας των υπόγειων υδάτων υποδοχής,

- κατασκευαστικές, οικοδομικές και άλλες εργασίες πολιτικού μηχανικού, καθώς και παρόμοιες δραστηριότητες, επί ή εντός του εδάφους που έρχεται σε επαφή με τα υπόγεια ύδατα. Οι δραστηριότητες αυτές επιτρέπονται μόνο εφόσον διεξάγονται σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας,

- απορρίψεις μικρών ποσοτήτων ουσιών οι οποίες πραγματοποιούνται για επιστημονικούς λόγους για το χαρακτηρισμό, την προστασία ή την αποκατάσταση υδατικών συστημάτων και οι οποίες περιορίζονται αυστηρά στην απαιτούμενη ποσότητα, εφόσον οι προαναφερόμενες απορρίψεις δεν θέτουν σε κίνδυνο την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που καθορίζονται για τα εν λόγω υπόγεια υδατικά συστήματα.

ι.α) ειδικά μέτρα λαμβάνονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 13: (α) για την εξάλειψη της ρύπανσης επιφανειακών υδάτων από τις ουσίες προτεραιότητας που προσδιορίζονται από την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 2 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, και (β) για την προοδευτική μείωση της ρύπανσης από άλλες ουσίες η οποία, διαφορετικά, θα εμπόδιζε την επίτευξη των στόχων του άρθρου 4 για τα επιφανειακά υδατικά συστήματα,

ι.β) μέτρα που είναι απαραίτητα για την πρόληψη σημαντικών διαρροών ρύπων από τεχνικές εγκαταστάσεις και για την πρόληψη και/ή τη μείωση των επιπτώσεων από επεισόδια ρύπανσης λόγω ατυχήματος, όπως π.χ. μετά από πλημμύρες. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνεται η εφαρμογή διατάξεων-συστημάτων για ανίχνευση ή προειδοποίηση τέτοιων γεγονότων, συμπεριλαμβανομένων, στην περίπτωση των ατυχημάτων που δεν θα μπορούσαν να έχουν ευλόγως προβλεφθεί, όλων των κατάλληλων μέτρων για τη μείωση των κινδύνων στα υδατικά οικοσυστήματα.

Σημ .: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 30 της ΥΑ Η.Π. 48416/2037/Ε.103/2011 (ΦΕΚ Β' 2516 /07.11.2011)

5. "Συμπληρωματικά μέτρα" είναι τα μέτρα που καταρτίζονται και τίθενται σε εφαρμογή επιπλέον των βασικών μέτρων, με σκοπό την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 4. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται στο Παράρτημα VIII του παρόντος διατάγματος.

6. Όταν τα στοιχεία παρακολούθησης ή άλλα στοιχεία υποδεικνύουν ότι δεν είναι πιθανόν να επιτευχθούν οι στόχοι που τίθενται δυνάμει του άρθρου 4 για το υδατικό σύστημα, η Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε:

α) να διερευνώνται τα αίτια της πιθανής αποτυχίας,

β) να εξετάζονται οι σχετικές άδειες και λοιπές διοικητικές πράξεις και να αναθεωρούνται εφόσον συντρέχει περίπτωση,

γ) να αναθεωρούνται και να προσαρμόζονται τα Προγράμματα Παρακολούθησης εφόσον συντρέχει περίπτωση, και

δ) να θεσπίζονται τα πρόσθετα μέτρα που είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθούν οι εν λόγω στόχοι, συμπεριλαμβανομένης, εφόσον συντρέχει περίπτωση, της θέσπισης αυστηρότερων περιβαλλοντικών προτύπων σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο Παράρτημα III του παρόντος διατάγματος .

Όταν τα αίτια αυτά οφείλονται σε περιστάσεις που απορρέουν από φυσικά αίτια ή από ανωτέρα βία και είναι εξαιρετικές ή δεν μπορούσαν ευλόγως να έχουν προβλεφθεί, ιδίως ακραίες πλημμύρες και παρατεταμένες ξηρασίες, η Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων μπορεί να αποφασίζει ότι η λήψη πρόσθετων μέτρων είναι αδύνατη, με την επιφύλαξη του άρθρου 4, παράγραφος 6.

7. Κατά την εφαρμογή των μέτρων που θεσπίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 3, οι Διευθύνσεις Υδάτων της Περιφέρειας λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να μην αυξηθεί η ρύπανση των θαλάσσιων υδάτων. Με την επιφύλαξη της ισχύουσας νομοθεσίας, η εφαρμογή μέτρων που λαμβάνονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 δεν επιτρέπεται να οδηγεί, αμέσως ή εμμέσως, στην αύξηση της ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων. Η απαίτηση αυτή δεν ισχύει εάν τούτο θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της ρύπανσης του όλου περιβάλλοντος.

8. Τα Προγράμματα Μέτρων καταρτίζονται το αργότερο μέχρι 22.12.2009 και όλα τα μέτρα είναι έτοιμα προς εφαρμογή το αργότερο μέχρι 22.12.2012.

---

9. Τα Προγράμματα Μέτρων ενημερώνονται και, αν είναι ανάγκη, αναθεωρούνται, το αργότερο μέχρι 22.12.2015 και στη συνέχεια, ανά δετία. Κάθε νέο ή αναθεωρημένο μέτρο που θεσπίζεται δυνάμει ενός ενημερωμένου Προγράμματος, πρέπει να είναι έτοιμο προς εφαρμογή εντός τριών ετών από τη θέσπιση του.

Άρθρο 13

Πρόγραμμα Ειδικών Μέτρων κατά της ρύπανσης

1. Οι Περιφερειακές Διευθύνσεις Υδάτων καταρτίζουν Πρόγραμμα Ειδικών Μέτρων κατά της ρύπανσης των υδάτων, σύμφωνα με το άρθρο 9 (παραγ. 2 και 4) του νόμου 3199/2003 μετά από γνώμη του Περιφερειακού Συμβουλίου Υδάτων και σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων, από μεμονωμένους ρύπους ή ομάδες ρύπων που αποτελούν σημαντικό κίνδυνο για το υδατικό περιβάλλον ή μέσω αυτού, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων για τα ύδατα που χρησιμοποιούνται για την άντληση πόσιμου ύδατος. Το Πρόγραμμα Ειδικών Μέτρων δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Οι ρύποι αυτοί αφορούν στις ουσίες προτεραιότητας όπως ορίζονται στο άρθρο 2 (παραγ. κοτ) του ν. 3199/2003, οι οποίες προσδιορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 16 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Ο κατάλογος των ουσιών προτεραιότητας περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΧ του παρόντος διατάγματος.

3. Τα ποιοτικά πρότυπα που αφορούν στις συγκεντρώσεις των ουσιών προτεραιότητας στα επιφανειακά ύδατα, τα ιζήματα και το βιόκοσμο, καθορίζονται από τις κείμενες εθνικές και κοινοτικές διατάξεις και αναθεωρούνται από την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 16 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

4. Σε περίπτωση που, για ουσίες του καταλόγου ουσιών προτεραιότητας, δεν υπάρχει συμφωνία σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα ποιοτικά περιβαλλοντικά πρότυπα για τις εν λόγω ουσίες καθορίζονται εντός του πρώτου εξαμήνου του έτους 2007, με απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων μετά από εισήγηση της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων για όλα τα επιφανειακά ύδατα που επηρεάζονται από την απόρριψη των ουσιών αυτών. Οι έλεγχοι των κύριων πηγών των εν λόγω απορρίψεων, γίνεται με βάση, μεταξύ άλλων, την εξέταση όλων των τεχνικών επιλογών περιορισμού.

5. Για τις ουσίες που προστίθενται μεταγενέστερα στον κατάλογο ουσιών προτεραιότητας, τα σχετικά ποιοτικά περιβαλλοντικά πρότυπα εφόσον δεν υπάρχει συμφωνία σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθορίζονται με τον ίδιο ως άνω τρόπο, πέντε χρόνια μετά την ημερομηνία προσθήκης στον κατάλογο.

Άρθρο 14

Πρόγραμμα ειδικών μέτρων για την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης των υπόγειων υδάτων

1. Οι Διευθύνσεις Υδάτων των Περιφερειών θεσπίζουν Πρόγραμμα Ειδικών Μέτρων κατά της ρύπανσης για την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, σύμφωνα με το άρθρο 9 (παραγ. 3 και 4) του νόμου 3199/2003 μετά από γνώμη του Περιφερειακού Συμβουλίου Υδάτων και σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων. Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν στην επίτευξη του στόχου της καλής χημικής κατάστασης των υπόγειων υδάτων σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, εδάφιο β) και θεσπίζονται σε συμμόρφωση με αντίστοιχα μέτρα που υιοθετούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 17 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

2. Το Πρόγραμμα Ειδικών Μέτρων για τα υπόγεια νερά, περιλαμβάνεται στο Πρόγραμμα Μέτρων που προβλέπεται στο άρθρο 12 του παρόντος.

---

3. Σε περίπτωση που δεν έχουν καθορισθεί κριτήρια σε κοινοτικό επίπεδο για τη θέσπιση ειδικών μέτρων πρόληψης και ελέγχου της ρύπανσης των υπόγειων υδάτων, με απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων μετά από εισήγηση της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων, καθορίζονται τα κατάλληλα εθνικά κριτήρια. Στην περίπτωση αυτή, η αναστροφή της τάσης λαμβάνει ως εναρκτήριο σημείο της το 75%, κατ' ανώτατο όριο, του επιπέδου των ποιοτικών προδιαγραφών που προβλέπονται στην υφιστάμενη κοινοτική νομοθεσία η οποία εφαρμόζεται στα υπόγεια ύδατα

Άρθρο 15

Διαδικασία δημοσιοποίησης των Σχεδίων Διαχείρισης

Οι Διευθύνσεις Υδάτων των Περιφερειών μεριμνούν για την ουσιαστική συμμετοχή του κοινού και των φορέων εκπροσώπησης του, συμπεριλαμβανομένων των χρηστών, στις διαδικασίες προστασίας και διαχείρισης των νερών και ιδίως στη διαδικασία εκπόνησης, αναθεώρησης και την ενημέρωση των σχεδίων διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού. Για το σκοπό αυτό και σε εφαρμογή της παραγράφου 5 εδάφιο (στ) του ν. 3199/2003, για κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού θέτουν στη διάθεση του κοινού, τα προσχέδια διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών καθώς και τις πληροφορίες και τα στοιχεία που συγκεντρώνουν στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους και παρέχουν προθεσμία τουλάχιστον έξι μηνών για την διατύπωση και υποβολή γραπτών παρατηρήσεων. Ειδικότερα:

1. Πριν από την έγκριση κάθε Σχεδίου Διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού σύμφωνα με την διαδικασία και τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 7 του ν. 3199/2003 καθώς και στο άρθρο 10 του παρόντος διατάγματος και τουλάχιστον ένα χρόνο πριν από την έναρξη της περιόδου στην οποία αναφέρεται το Σχέδιο, η Διεύθυνση Υδάτων της Περιφέρειας διαβιβάζει αντίγραφο του Σχεδίου Διαχείρισης στο Περιφερειακό Συμβούλιο Υδάτων σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 6 του ν. 3199/2003.

2. Το Περιφερειακό Συμβούλιο Υδάτων μέσα σε πέντε ημέρες από την παραλαβή του Σχεδίου, προβαίνει σε δημοσίευση στον ημερήσιο τύπο περιφερειακής ή εθνικής εμβέλειας και ενδεχομένως και ηλεκτρονικά, εφόσον υπάρχει σχετική δυνατότητα, ανακοίνωσης και πρόσκλησης του κοινού για να λάβει γνώση του Σχεδίου και να διατυπώσει και να υποβάλει εγγράφως τις παρατηρήσεις του.

Παράλληλα το Περιφερειακό Συμβούλιο μεριμνά για την ανάρτηση αντιγράφου της ως άνω ανακοίνωσης στον πίνακα ανακοινώσεων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που υπάγονται στα διοικητικά όρια της οικείας Περιφέρειας. Η προθεσμία υποβολής των παρατηρήσεων του κοινού καθορίζεται από το Περιφερειακό Συμβούλιο Υδάτων και δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι μήνες από την δημοσιοποίηση του Σχεδίου. Το περιεχόμενο της ανακοίνωσης αυτής καθορίζεται από την Διεύθυνση Υδάτων της Περιφέρειας. Με τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας, το Περιφερειακό Συμβούλιο διαβιβάζει στη Δ/νση Υδάτων της Περιφέρειας τη γνωμοδότηση του καθώς και τις παρατηρήσεις του κοινού, προκειμένου να ληφθούν υπόψη κατά τη διαδικασία έγκρισης του Σχεδίου Διαχείρισης.

3. Μετά από σχετική αίτηση κάθε ενδιαφερόμενου, η Διεύθυνση Υδάτων της Περιφέρειας παρέχει πρόσβαση σε βοηθητικά έγγραφα και πληροφορίες που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπόνηση του προσχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού.

4. Οι παράγραφοι 1 και 2 εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις ενημέρωσης των Σχεδίων Διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού.

5. Η διαδικασία δημοσιοποίησης που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, εφαρμόζεται κατ' αναλογία και για τις περιπτώσεις 1 και 3 του εδαφίου στ της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του ν. 3199/2003.

Άρθρο 16

Υποβολή εκθέσεων στην Επιτροπή Ε.Κ.

---

1. Οι Διευθύνσεις Υδάτων των Περιφερειών διαβιβάζουν αντίγραφα των Σχεδίων Διαχείρισης και όλων των επακόλουθων ενημερωμένων μορφών τους στην Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων, η οποία στη συνέχεια τα διαβιβάζει στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε οιοδήποτε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος εντός τριών μηνών από την έγκρισή τους:

α) για τις Περιοχές λεκάνης απορροής ποταμού που ευρίσκονται εξ ολοκλήρου στην Ελληνική Επικράτεια, όλα τα Σχέδια Διαχείρισης τα οποία έχουν δημοσιευθεί σύμφωνα με το άρθρο 15,

β) για τις διεθνείς Περιοχές λεκάνης απορροής ποταμού, τουλάχιστον το μέρος των Σχεδίων που καλύπτει το έδαφος της χώρας.

2. Οι Διευθύνσεις Υδάτων των Περιφερειών υποβάλλουν προς την Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων συνοπτικές εκθέσεις σχετικά με:

- τις αναλύσεις που απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 5, και

- τα Προγράμματα Παρακολούθησης που καταρτίζονται δυνάμει του άρθρου 11, που αναλαμβάνονται για τους σκοπούς του πρώτου Σχεδίου Διαχείρισης, εντός 3 μηνών από την ολοκλήρωσή τους.

Οι εκθέσεις αυτές υποβάλλονται από την Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κοινοποιούνται στην Εθνική Επιτροπή Υδάτων.

3. Οι Δ/νσεις Υδάτων των Περιφερειών, εντός τριών ετών από την έγκριση κάθε Σχεδίου Διαχείρισης ή την επικαιροποίησή του σύμφωνα με το άρθρο 10, δημοσιεύουν και υποβάλλουν στην Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Ενδιάμεση Έκθεση στην οποία περιγράφεται η πρόοδος που έχει σημειωθεί ως προς την εφαρμογή του προβλεπόμενου Προγράμματος Μέτρων. Η Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων αποστέλλει άμεσα την ως άνω Ενδιάμεση Έκθεση στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 17 **Καταργούμενες Διατάξεις**

A. Καταργούμενες Διατάξεις

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου Β, κάθε διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος διατάγματος ή ανάγεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτό, καταργείται.

2. Στις 23.12.2007 καταργούνται:

α) Τα άρθρα 3Α παράγραφος 1,4, 5 παράγραφοι. 1-3α, 6, 7α, 8-10 της κοινής υπουργικής απόφασης 46399/1352/86 (Β` 438) "απαιτούμενη ποιότητα επιφανειακών νερών που προορίζονται για "πόσιμα", "κολύμβηση", "διαβίωση ψαριών σε γλυκά νερά" και "καλλιέργεια και αλιεία οστρακοειδών", μέθοδοι μέτρησης, συχνότητα δειγματοληψίας και ανάλυση των επιφανειακών νερών που προορίζονται για πόσιμα, σε συμμόρφωση με τις οδηγίες του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 75/440/ΕΟΚ, 76/160/ ΕΟΚ, 78/659/ΕΟΚ, 79/923/ΕΟΚ και 79/869/ΕΟΚ".

β) Η Απόφαση 77/795/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 1977 "Περί καθιέρωσης κοινής διαδικασίας ανταλλαγής πληροφοριών για την ποιότητα των γλυκών επιφανειακών υδάτων της Κοινότητας" όπως ισχύει.

3. Στις 23.12.2013 καταργούνται:

- Τα άρθρα 3Α παράγραφος 3, 3Β παράγραφοι 1 -1.4, 5 παράγραφοι 3 εδάφιο Β της κοινής υπουργικής απόφασης 46399/1352/86 (Β` 438) "απαιτούμενη ποιότητα επιφανειακών νερών που προορίζονται για "πόσιμα", "κολύμβηση", "διαβίωση ψαριών σε γλυκά νερά" και "καλλιέργεια και

αλιεία οστρακοειδών", μέθοδοι μέτρησης, συχνότητα δειγματοληψίας και ανάλυση των επιφανειακών νερών που προορίζονται για πόσιμα, σε συμμόρφωση με τις οδηγίες του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 75/440/ΕΟΚ, 76/160/ΕΟΚ, 78/659/ΕΟΚ, 79/923/ΕΟΚ και 79/869/ΕΟΚ".

- Η κοινή υπουργική απόφαση 26857/553/88 (Β` 196) "Μέτρα και περιΟρισμοί για την προστασία των υπόγειων νερών από απορρίψεις ορισμένων επικίνδυνων ουσιών", η οποία αποτελεί την εναρμόνιση της Ελληνικής νομοθεσίας προς την οδηγία 80/68/ΕΟΚ "περί προστασίας των υπογείων υδάτων από τη ρύπανση που προέρχεται από ορισμένες επικίνδυνες ουσίες".

- Η υπ` αριθμ. 2/1.2.2001 ΠΥΣ (Α` 15) και η υπ` αριθμ. 4859/726/2001 κοινές υπουργικές αποφάσεις (Β` 253) που έχουν εκδοθεί σε συμμόρφωση με την οδηγία 76/464/ ΕΟΚ, εκτός από το άρθρο 4 της κοινής υπουργικής απόφασης αυτής που καταργείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάγματος.

B. Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι ακόλουθες μεταβατικές διατάξεις ισχύουν για την υπ` αριθμ. 2/1.2.2001 ΠΥΣ και την υπ` αριθμ. 4859/726/2001 κοινή υπουργική απόφαση:

α) ο κατάλογος προτεραιότητας που θεσπίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16 της οδηγίας 2000/60 /ΕΚ και περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΧ του παρόντος, αντικαθιστά τον κατάλογο ουσιών που παρατίθεται στην Ανακοίνωση της Επιτροπής Ε.Κ. προς το Συμβούλιο της 22ας Ιουνίου 1982 "για τις επικίνδυνες ουσίες που μπορούν να συμπεριληφθούν στον πίνακα Ι της οδηγίας 76/464/ΕΟΚ του Συμβουλίου".

β) Για την υπ` αριθμ. 2/2001 ΠΥΣ όπως τροποποιήθηκε με την υπ` αριθμ. 50388/2704/Ε 103/2003 κοινή υπουργική απόφαση (Β` 1866) , σχετικά με την εφαρμογή του Εθνικού Προγράμματος Μείωσης της Ρύπανσης από επικίνδυνες ουσίες και τις αναθεωρήσεις του καθώς και την εφαρμογή των Ειδικών Προγραμμάτων Μείωσης της ρύπανσης που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 4 της ως άνω ΠΥΣ, είναι δυνατό να εφαρμόζονται οι προβλεπόμενες στο παρόν δ/γμα αρχές για τον εντοπισμό των προβλημάτων ρύπανσης και των ουσιών που τα προξενούν σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 11, τη θέσπιση ποιοτικών προτύπων και τη λήψη μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 13 του παρόντος δ/τος.

2. Οι Περιβαλλοντικοί Στόχοι του άρθρου 4 και τα ποιοτικά περιβαλλοντικά πρότυπα που θεσπίζονται α) στο Παράρτημα VI β) σύμφωνα με το άρθρο 16 (παραγ. 5) της οδηγίας 2000/60 γ) σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΧ για τις ουσίες που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο προτεραιότητας και δ) σύμφωνα με το άρθρο 13 (παραγ. 4) του παρόντος για τις ουσίες προτεραιότητας για τις οποίες δεν έχουν καθορισθεί ποιοτικά πρότυπα δυνάμει του άρθρου 16 (παραγ. 6) της οδηγίας 2000/60, θεωρούνται ως ποιοτικά περιβαλλοντικά πρότυπα για την εφαρμογή του άρθρου 12 της υπ` αριθμ. 11014/703/2003 κοινής υπουργικής απόφασης (Β` 332).

3. Για τα συστήματα επιφανειακών υδάτων, οι Περιβαλλοντικοί Στόχοι που θεσπίζονται δυνάμει του πρώτου σχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού που απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο 10 του παρόντος, συνεπάγονται τουλάχιστον, τη θέσπιση ποιοτικών προτύπων τουλάχιστον το ίδιο αυστηρών με εκείνα που απαιτούνται για την εφαρμογή του Εθνικού Προγράμματος Μείωσης της ρύπανσης των νερών που αναφέρεται στην παράγραφο 1 (εδαφ. β) του άρθρου αυτού.

Άρθρο 18 Κυρώσεις

1. Σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ρυπαίνει ή υποβαθμίζει τα νερά ή παραβαίνει τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος με πράξη ή παράλειψη επιβάλλονται οι διοικητικές και ποινικές Κυρώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 13 και 14 του ν. 3199/2003.

---

2. Οι ως άνω Κυρώσεις επιβάλλονται ανεξάρτητα από την επιβολή κυρώσεων που προβλέπονται σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Άρθρο 19 Παραρτήματα

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος διατάγματος τα Παραρτήματα I - IX που ακολουθούν.

Τα Παραρτήματα αυτά τροποποιούνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού σύμφωνα με τα εκάστοτε ισχύοντα στο Κοινοτικό Δίκαιο.

Σημ.: ανατρέξτε στο ΦΕΚ του ΠΔ με την σημείωση της κατάργησης του Παραρτήματος IV από το άρθρο 36 του ν.5037/2023

Άρθρο 20

Η Ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 2 Μαρτίου 2007

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ

ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΑΘΑΝ. ΝΑΚΟΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΑΘΑΝ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ   ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΑΝΑΣ. ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ

Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ

